

razdijeljena na tri vojnička tabora: prvi je hrvatski prema Jadran-skome moru i Dalmaciji, a sačinjavahu ga ban hrvatski, grad Dubrovnik, knezovi Kravski, Cetinski, Senjski i čitavo hrvatsko malo plemstvo; drugi je slavonski prema rijeci Uni sa slavonskim banom, knezovima Blagajskim, priorom vranskim, biskupom zagrebačkim i susjedgradskim vlastelinom; treći je ugarski s velikašima i plemićima donje Slavonije i južne Ugarske. Po ovoj osnovi ne samo da je odsad udešena obrana Hrvatske, nego je ona u neku ruku i zametak docnije Vojne Krajine.

Konac Žigmundova vladanja. Posljednji dani Žigmundova 50-godišnjega vladanja bijahu u Hrvatskoj ispunjeni teškim nemirima i sukobima. Kad je ljeti 1434. umr'o knez Ivaniš Nelipić kao posljednji muški član svoje čuvene porodice, imala je naslijediti sve njegove prostrane posjede od Velebita do Cetine njegova kći jedinica Katarina, odnosno njezin muž knez Ivan (Anž) Frankapan, sin Nikole Frankapana i ban hrvatski po očevoj smrti (1432—1436). No Žigmund — ma da je još za života Nelipićeva privolio na to — uze se sada tome opirati zahtijevajući od Ivana Frankapana, da mu predade svu ostavštinu kneza Ivaniša; a kad taj ne htjede da to učini, proglasi ga buntovnikom, liši svih časti i posjeda te naloži slavonskom banu Matku Talovcu (1435—1444)¹, da ga silom pokori. Tako planu 1436. u Hrvatskoj građanski rat, a taj se svrši nakon nenadane smrti bana Ivana Frankapana pobjedom kraljevskom. Imanja kneza Ivaniša Nelipića darova sada Žigmund banu Matku Talovcu i njegovoj braći Petru, Franku i Ivanu. Malo poslije, dne 9. decembra 1437., umre kralj Žigmund u Znojmu (u Moravskoj), poslije vladanja od pò stoljeća, koje nije bilo srećno ni po Ugarsku ni po Hrvatsku. Lakoman, rasipan i nestalan, niti je umio obraniti Hrvatskoj Dalmaciju, niti je znao da valjano zaštititi granice svoje države protiv provala turskih. Sve su to teško imali osjetiti nasljednici njegovi.

Albert Habsburgovac (1438—1439). Po želji Žigmundovoj izaberu ugarski i hrvatski velikaši njegovim nasljednikom zeta mu

¹ Ova je porodica bila starinom iz Korčule, no onda joj neki članovi postadoše građani dubrovački. Kako se tada zvala, nije sigurno, jer ime Lukarevići (Luccari) nije nam ničim zajamčeno. Stupivši u službu kralja Žigmunda dobi posjed Topolovicu između Virovitice i Grdevca u tadanjoj križevačkoj županiji, koji se u službenim spisima zove Thallowch, Tallocz; otale njihovo latinsko-ugarsko ime de Thallowcz. Hrvati su po svoj prilici govorili Talovac ili Talovački.